

A jog egy olyan ízé, ami...

(2004. 11. 29.) - Közreműködő: Mag

Ki az az információs társadalom, és miért olvassa a diszkemet? (Tanmese, aminek semmi köze a joghoz és az informatikához. Komolyan.)

Információs társadalom. Ennek a kifejezésnek jól megérdemelt helye van a közhelyszótárban. És persze mindenki mást ért alatta. Az egyiknek azt jelenti, hogy mindenki jó pap módjára hőtígg tanul, a másoknak meg azt hogy intravénásan kapja a csetet vagy a pornót e neccről. Ki-ki a saját ízlése szerint. Az én ízlésem egy kicsit szokatlan, mert én a forráskódra meg az azzal kapcsolatos hírekre vagyok rákattanva. Nekem az információs társadalom ezt jelenti. De leginkább azt, hogy ki-ki a saját ízlése szerint.

Úgy tûnik, hogy az információs társadalomnak és az informatikának van valami köze egymáshoz. Pl. ugyanúgy kezdődnek. Elkezd néhány ember beszélgetni, összeadják a jó ötleteiket, és csinálnak valamit, ami jobb mint régen volt. Programokat csinálnak maguknak. Pl. egy sörözés vagy egy túra elég jó program. Ezek ilyen társadalmi programok. Meg a Linux is. Ez meg olyan számítógépes. Tehát ez az intravénás ízé arra jó, hogy összehozza azokat, akik ugyanúgy gondolkodnak. Ha pedig összejöttek, akkor hatásosabban tudják azt csinálni amit szeretnek, ezáltal egy kicsit megváltják a világot. Persze a világ nem szereti ha megváltják, hiszen minden rossz megoldásnak vannak hasznélvezői. Ezért ez nem megy gyorsan. Ami nem is baj, mert legalább hozzá tudunk szokni a változásokhoz. A jó hír az, hogy a szellem már a palackon kívül tartózkodik.

Szóval a társadalmi programokat meg a számítógépesek egy részét mi csináljuk magunknak. Az utóbbiaknak az a nevük, hogy szabad szoftverek. És egy jogi formula megalkotásához lehet a születésüket kötni.

Igen. Jogi. A jog egy olyan ízé, ami jól-rosszul meghatározza és/vagy követi a társadalom felépítését. Egyébként a szóban forgó jogi formulát úgy hívják, hogy GNU GPL, vagyis "GNU általános terjesztési feltételek". A GNU meg annak a rövidítése hogy "a GNU Nem Unix", de erről most talán ennyi is sok:)

Szóval jogi. Volt néhány csillogószemû fiatal, akik azt mondták hogy a jog akkori (és jelenlegi) szabályait nem tudják és talán nem is akarják megváltoztatni, ezért azon belül csinálnak maguknak némi játékteret. Gyorsan meg is mondták hogy amit õk ezután csinálnak, azt mindenki használhatja és továbbadhatja, satöbbi. Majd csináltak is néhány eléggé ütös dolgot. Az emberek pedig használják és továbbadják.

Ezek a csillogószemû fiatalok külön kihangsúlyozták, hogy amit õk csinálnak, az a szabadságról szól. Ezt azért mondták, mert mindenki azt hitte, hogy amit õk csináltak az szövexerkesztésrõl meg céfordításról szólnak. (A céfordítás az egy olyan dolog, amit az informaták a céfordítóval csinálnak. Kicsit guszustalan ugyan, de õk szeretik.) Az emberek meg vitték mint a cukrot, mert ingyér is vót, meg hát jól is céfordított meg szövexerkesztett.

Persze voltak akik hallották, hogy a cucc lényege a szabadság, volt aki még el is hitte. Azok szabadon céfordítottak. Voltak olyanok, akik annak örültek, hogy ingyér van, hát elkezdtek belõle élni. Ez a végén már olyan méreteket öltött, hogy el is kezdtek nyílnak nevezni szabad helyett, mert az nem hasonlít angolul arra hogy ingyenes. Persze a csillogószemûek, akik közben megöregedtek (harminc fölött már minden nap ajándék) szóltak nekik, hogy azért hívják ezt az ízét szabadnak, mert a szabadságról szól. De a többiek mondták nekik, hogy õk meg azért hívják nyílnak, mert azt is szabad. Ebben igazuk is volt.

A csillogószemûek próbálták magyarázni, hogy azért a szabadság csak fontosabb, meg hogy ennek az egész céfordításnak a vége az, hogy mindenkinek lehetõsége van szabadon kifejezni amit gondol, a másik mindenki pedig jól megtudhatja a többi mindenki véleményét és dönthet a felhozott érvek alapján, szabadon.

A nyílt tekintetû fickók tehát szabadon éltek abból, hogy céfordítottak. Ennek mindenki örült is, hiszen a csillogószemû fickók úgy találták ki az egészet, hogy ezzel a nyílt tekintetûek nem csak a saját, hanem mindenki más javára is voltak. Illetve majdnem mindenki. A nemmindenkik java ugyanis abból származott, hogy õk sem nem nyílt, sem nem szabad programokat céfordítottak. Egy idõ után a nyílt tekintetûek annyira javára voltak mindenkinek, hogy ez kimutatható profítcsökkenést okozott a nemmindenkiknek. Ekkor elhatározták, hogy ennek véget vetnek. Ezt jól le is írták maguknak, csak valahogyan kitudódott. A történetírás ezt nevezi Halloween dokumentumoknak.

Hogy, hogy nem, egyszer csak híre futott, hogy be akarnak vezetni egy jogi formulát.

Igen. Jogi. A jog egy olyan ízé, ami jól-rosszul meghatározza és/vagy követi a társadalom felépítését. Egyébként a szóban forgó jogi formulát úgy hívják, hogy szoftverszabadalmi direktíva.

A szoftverszabadalmi direktíva (pontosabban a nemmindenkinek tetszõ változata) arról szól, hogy mégse lehessen mindent céfordítani. A csillogószemûek meg a nyílt tekintetûek hiába csinálnak maguknak programot, azt ne

használhassák és adhassák tovább szabadon.

Ez volt az a pont, amikor a nyílt tekintetűek rájöttek, hogy ez a cucc tényleg a szabadságról szól. Mert akkor nekik nem lesz szabad pénzt keresni vele. Na ez az ami senkit nem érdekel rajtuk kívül. Meg nem lesz szabad tovább építeniük azt az informatikai háttérrel, amire az információs társadalom jelenleg épül. Na ez az ami pedig nagyon nem mindegy. Ha ez bekövetkezik, nemmindenki csinálhat magának programot.

A csillogó szeműek és a nyílt tekintetűek azóta próbálják magyarázni hogy mi forog kockán.

Az az izé a közhelyszótárból. Az információs társadalom. A szabad jövő.

2004-ben a Technika Az Emberért alapítvány az egyik Big Brother díjat ezért osztotta ki:

Ficsor Mihály, a Magyar Szabadalmi Hivatal elnökhelyettese a szoftverszabadalommal kapcsolatos álláspontjáért

Indoklás: Ficsor Mihály a szoftverszabadalom olyan formáját támogatja, ami hosszú távon gátolná az információhoz való hozzáférést és így kiszolgáltatottá tenné az állampolgárokat.

A szerző IT biztonsági szakember, LINUX fejlesztő.